

Homilie van Zijne Eminentie Kardinaal Peter Kodwo Turkson

Vijfentwintigste verjaardag van Sant'Egidio in België, zondag 18 april 2010

Uwe Excellentie Mgr Bonny, bisschop van Antwerpen,

Uwe Excellentie Mgr Dupuy, nuntius bij de Europese Unie,

Excellenties,

Uwe Eminentie Mgr Pantaleimon, metropoliet van het Oecumenisch Patriarchaat van Constantinopel,

Uwe Excellenties van de Orthodoxe Kerken,

Uwe Excellentie Mijnheer de Vice-Premier en Minister van Buitenlandse Zaken,

Uwe Excellenties Ministers en Ambassadeurs,

Geliefde broeders in het gewijde ambt,

Beste vrienden van Sant'Egidio,

Vandaag is de dag die de Heer heeft gemaakt. Dit geldt voor elke zondag, maar speciaal voor deze bijzondere gelegenheid die de Heer geduldig heeft voorbereid met Zijn oneindige en geduldige geschenken van genade. De eucharistie is altijd een handeling van dankzegging, maar vandaag in het bijzonder, nu wij terugkijken op de 25 jaar van leven, gebed en dienst van deze Gemeenschap. Ieder Evangelie oriënteert ons leven op een belangrijke manier, maar het Evangelie van vandaag lijkt wel 'op het lijf geschreven' om de verjaardag van Sant'Egidio in België te begrijpen, in haar volle betekenis in het verleden en voor de toekomst.

Het is voor mij een vreugde en een eer om in deze eucharistie te mogen voorgaan en samen met u te mogen dankzeggen. Om waarachtig dankbaar te zijn, is het niet voldoende om terug te kijken op gezegende momenten en prestaties, hoewel dat de eerste stap is. Het is ook nodig om ons af te vragen wat onze roeping tot nu toe geweest is en hoe de Heer ons van hier op dit vreugdevolle jubileumfeest heenzendt?

In het Evangelie van vandaag vertelt de Heilige Johannes ons in minder dan tien verzen hoe onze Heer Jezus zeven maal de imperatief gebruikte om zeven geboden te geven. In de eerste lezing is er zelfs een achtste gebod dat negatief gesteld is en dat we zeker niet mogen gehoorzamen!

Laten we luisteren naar deze zeven geboden uit het Evangelie volgens Johannes: de Heer Jezus beveelt: “gooi het net aan stuurboord uit”; “breng ook wat van de vis”; “kom, eet iets”; “weid mijn lammeren”; “hoed mijn schapen”; “weid mijn schapen”; “volg Mij”. En tenslotte, in Handelingen van Apostelen beveelt de hogepriester de naam van Jezus niet meer te gebruiken.

We vieren dus 25 jaar Sant’Egidio in België:

1) Het eerste gebod is “kom, eet iets” en dat is precies wat de stichters 25 jaar geleden begonnen te doen opdat Sant’Egidio geboren zou worden en zou groeien. Jarenlang hebben jullie steeds weer de uitnodiging – het zevende gebod – aanvaard om Jezus te “volgen” als een nieuwe gemeenschap in de Kerk, en jullie voeden je regelmatig met het gezamenlijke gebed, de eucharistie en in het gedeelde leven en dienst. Ga hier alstublieft mee verder!

2) Om als een nieuwe gemeenschap te kunnen leven, hoort ieder de Heer zeggen: “breng ook wat van de vis”. Dat wil zeggen: tijd, talent, energie en inzet bijdragen. Meer nog, zoals de gelovige weduwe hebben jullie niet slechts gegeven van jullie

overvloed, maar van jullie essentie. Ja, dat betekent een offer, dat met vreugdevolle gulheid gebracht wordt, omdat we weten dat de Heer liefheeft wie in vreugde geeft en hen rijkelijk vergoedt, meer dan we ooit zouden kunnen verwachten. Blijf alstublieft meer en meer vis brengen!

3) Ten derde zegt Jezus: “gooi het net aan stuurboord uit”. Dat wil zeggen: verbreek de routine, doe de dingen anders dan je gewoon bent, gebruik de ongebruikelijke kant van de boot. Dat is wat jullie gedaan hebben bij jullie sociale inzet, bij de interreligieuze dialoog, in het bouwen aan de vrede. Deze creatieve inzet die door het geloof gedragen wordt, weerklinkt in de psalm: “met tranen slapen we ’s avonds in, ’s morgens staan we juichend op” (Ps. 29). Ook dat is wat de Heer verlangt, van nu af aan.

4) En dan volgt het mysterieuze drievoudige gebod: “Weid mijn lammeren – hoed mijn schapen – weid mijn schapen”. Dit is een nederige dienst, zoals de ware roeping van een bisschop. Het mag misschien dringender lijken om de grenzen te doorbreken en diegenen te bereiken die nog nooit van het Evangelie gehoord hebben, maar Jezus geeft ons de pastorale taak om de lammeren te weiden en de schapen te hoeden, dat wil zeggen: Gods eigen kudde, de Kerk. Dat is niet gemakkelijk, noch in de ouder en kleiner wordende kerken hier in het noorden, noch in de gewoonlijke arme missielanden in het zuiden of in de kleine diasporakerken die zich tussen de andere grote religies bevinden of waar er zelfs geen kerken zijn. De kudde moet overal geweid en gehoed worden.

Toch is het weiden van Jezus lammeren en het hoeden van Zijn schapen essentieel: het voeden van het Lichaam van Christus. Het is het Lichaam van Christus (het gehele, waarachtige, concrete, kerkelijke en mystieke) Lichaam van Christus dat de roeping van het Evangelie ontvangt, niet slechts de zichtbare instanties zoals de Heilige Vader, bisschoppen, priesters of zelfs een gemeenschap zoals Sant’Egidio.

Jezus geeft ons vandaag het gebod voor zijn arme schapen te zorgen en de ondervoede schapen van zijn kudde te voeden, zodat, door de Voorzienigheid, het Koninkrijk van de Vader moge komen. Is Sant'Egidio bereid dat gedurende de komende 25 jaar te doen?

Als lid van de Romeinse curie probeer ik de Heilige Vader bij te staan in zijn taak als leider en daarom neem ik de vrijheid om jullie vandaag een bijzondere uitdaging voor te stellen. Wanneer jullie het gebod over 'mijn lammeren' horen, stel ik voor dat jullie daarin de Heer horen die jullie uitdaagt de Kerk te helpen in de gevoelige zaken aangaande de bescherming van kinderen, het opvangen van misbruikte kinderen of volwassenen die als kind misbruikt zijn, het genezen van families die gekwetst zijn door misbruik, het herstellen van geloofwaardigheid en vertrouwen. Als leken-gemeenschap en als een nieuwe gemeenschap zullen jullie misschien in de verleiding komen deze uitdaging af te wimpelen met het terechte excuus 'dat het onze zaken niet zijn'. Als jullie in die verleiding komen, hoor dan alstublieft de Heer gebiedend zeggen: Zorg voor mijn schapen die gekwetst zijn. Weid mijn schapen, van wie er sommigen gezondigd hebben.

5) De zeven geboden uit het Evangelie van vandaag lijken voldoende om de verjaardag van Sant'Egidio te vieren en jullie roeping te vernieuwen, maar ik wil graag ook een achtste gebod noemen, een negatief, een vals maar verleidelijk gebod. Wanneer de hogepriester aan de apostelen bezweert 'de naam van Jezus niet meer te gebruiken', merk dan op dat hij in de naam van VELE machten en krachten in de wereld van vandaag spreekt. VELEN zouden jullie en mij willen doen ophouden in Zijn naam te handelen en te spreken. In het geval van Sant'Egidio zouden ze op redelijke toon zeggen: 'Natuurlijk, ga je gang, dien de armen of bouw aan de vrede, maar alleen in naam van de algemene menselijkheid of van de mensenrechten of algemeen fatsoen.'

Maar ik zeg jullie: luister niet naar de vele hogepriesters van de secularisatie. Gehoorzaam alle zeven geboden zo expliciet mogelijk in de naam van Jezus. Het is lastig om kerk te zijn in de moderne wereld. Het is zwaar om een nieuwe publieke ruimte te scheppen voor het Evangelie. Ik geloof dat dit jullie fundamentele roeping is als Sant'Egidio en zo, op een andere manier, ook de uitgesproken roeping van de Pauselijke Raad van Gerechtigheid en Vrede waarvoor de Heilige Vader mij enkele maanden geleden benoemde.

Wij danken voor 25 jaar vol zegeningen. Laten we dan ook bidden voor de genade dat deze Gemeenschap de komende 25 jaar alles zou beleven, alles zou doen, alles zou zeggen – niet voor zichzelf of in de mooie en gerespecteerde naam van Sant'Egidio – maar overal en altijd in de naam van Jezus.

.

Als we dan opnieuw naar de geboden luisteren, beloven we om ze allemaal te gehoorzamen: “gooi het net aan stuurboord uit”; “breng ook wat van de vis”; “kom, eet iets”; “weid mijn lammeren”; “hoed mijn schapen”; “weid mijn schapen” en “volg Mij” – allen in Jezus’ naam.

Amen!